

Sipoon kulttuurikaveritoiminta

Kulturkompisverksamheten i Sibbo

Kulttuurikaveritoiminta

- Koulutetut vapaaehtoiset (kulttuurikaverit) vievät kulttuurin äärelle henkilöitä, joilla ei ole yhtäläistä pääsyä kulttuurin äärelle (ikäntyneet, työttömät, vammaiset, maahanmuuttajat)
- Vapaaehtoisen tehtävänä on lähteä seuraksi kulttuurielämyksiin sekä tarvittaessa varata liput tapahtumaan. Kulttuurikaverit voivat myös toimia yhdessä ja vetää kulttuuritilaisuuksia ryhmille
- Kulttuurikaveritoiminta on maksutonta asiakkaalle ja vapaaehtoiselle
- Kulttuurikaverit haastatellaan ennen toiminnan aloittamista ja heidän kanssaan kirjoitetaan myös sopimus (sis. vaitiolositoutumus). Kulttuurikaverit ovat vakuutettuja ryhmätapaturmavakuutuksella

Miksi kulttuurikaveritoiminta?

- Kulttuurilla monia hyvinvointivaikutuksia (esim. osallisuus, toimintakyvyn tukeminen)
→ kaikilla pitäisi olla pääsy kulttuurin äärelle
- Sipoon kulttuurikaveritoiminnan kohderyhmillä (ikääntyneet, työttömät, vammaiset, maahanmuuttajat) ei ole välttämättä yhtäläinen pääsy kulttuurin äärelle (esim. vaikeudet liikkua, taloudellinen kynnys, yksinäisyys, kielimuuri tai tiedon puute kulttuurimahdollisuuksista)
- Kunnilla on lakisääteinen velvollisuus edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä (Laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019))
- Yksinäisyyden ehkäisy: malli saattaa ihmisiä yhteen
- Sipoon sitovana tavoitteena 2026: Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä vertaistoiminnalla. (hyte-tavoite)
 - Toimenpide: Käynnistetään pysyvä käytäntö, jolla kunta järjestää tai tukee taloudellisesti kulttuurin osallistumisen kynnystä madaltavaa vertaistoimintaa.
 - Käytäntö on suoraan kunnan hyte-kertoimeen vaikuttava indikaattori

Kulttuurikaveritoiminnan asiakasprofiilit

Yksinäisyys esteenä

- Epäröi, pohtii, kaipaa kulttuuria ja seuraa
- Yksinäisyys tai kaverin puute estää lähtemisen
- Saattaa vähätellä tarvetta avulle ja toiminnalle

Tarvitsee:

- Puheeksiotto, esite, **rohkeaisu**

Ohjaus toimintaan:

- Ammatilaisen kanssa täytetään ilmoitus halukkuudesta kulttuurikaveritoimintaan
- Jos itse kokee luontevaksi, niin on yhteydessä kulttuurikaveritoiminnan koordinaattoriin

Toimintakyky esteenä

- Kulttuurikiinnostus näkyy
- Liikkumisen haasteet/aistien heikentyminen esteenä lähtemiselle
- Kuulee tapahtumista radiosta tai lehdistä ja puhelimitse tutuilta.

Tarvitsee:

- Puheeksiotto, esite, kannustus.
- **Siirtymisiin apua**

Ohjaus toimintaan:

- Annetaan flyer toiminnasta + lomake ilmoittautumiseen. Asiakas on yhteydessä kulttuurikaveritoiminnan koordinaattoriin

Toimintakyky ja osallisuus esteenä

- Oma toimijuuden tunne heikentynyt (esim. elämäntilanteen, ulkopuolisuuden tai kielimuurin vuoksi)
- Mielialan apeus, yksinäisyyden korostuminen
- Arki rajoittuu kodin seinien sisäpuolelle

Tarvitsee:

- Puheeksiotto, esite, **kannustusta ja houkuttelua**

Ohjaus toimintaan:

- Ammatilaisen kanssa täytetään ilmoitus halukkuudesta kulttuurikaveritoimintaan
- Jos myös asiakkaan omainen on palvelun piirissä, hänelle voi vinkata myös toiminnasta

Toiminnan muodot

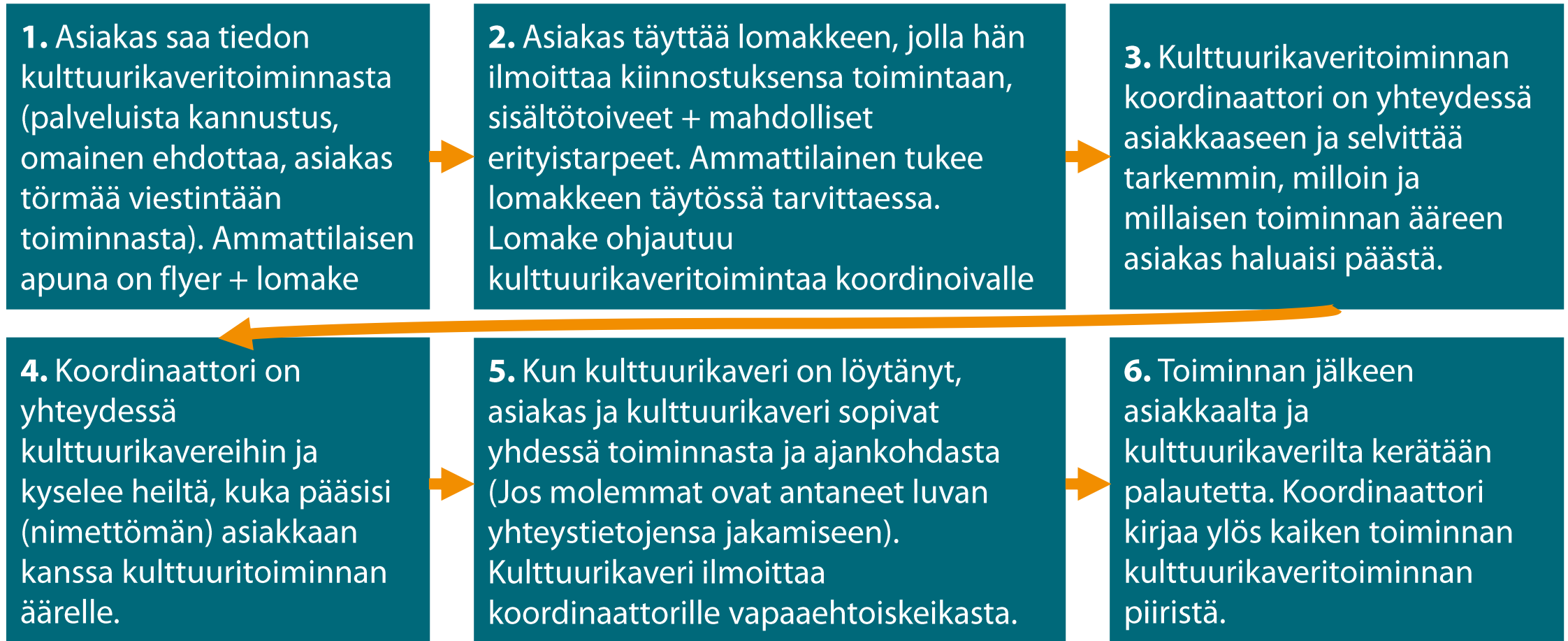
Yksilötoiminta

- Vapaaehtoinen tulee seuraksi ja tueksi kulttuurikohteisiin

Ryhmätoiminta

- Vapaaehtoinen vierailee kohderyhmän (esim. ikääntyneiden palvelu, työttömien ryhmätoiminta, maahanmuuttajien ryhmätoiminta) palvelussa tai tapaamisessa ja tuo kulttuuria heidän luokseen (esim. taidemateriaalit, joulukorttipaja, levyraati)
- Vapaaehtoinen jalkautuu ryhmän (esim. ikääntyneet, työttömien ryhmätoiminta, maahanmuuttajien ryhmätoiminta) kanssa kulttuurikohteiden äärelle
- Ryhmätoiminnassa voi olla kaksikin vapaaehtoista kerralla ja kulttuurikaveritoiminnan koordinaattori on näiden koordinoimisessa tarvittaessa tukena

Miten palveluissa voidaan tukea kulttuuritoimintaan ohjautumista?

Aikataulu

Mitä pitää tehdä	Mihin mennessä
Ilmoittautuminen koulutukseen ja koulutuksen mainostaminen	18.8. – 14.10.2026
Yhteistyötapojen sopiminen Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ja kunnan omien palveluiden kanssa. Mainosesitteen ja ilmoittautumislomakkeen tekeminen asiakkaille.	Elo-syyskuu
Vapaaehtoistoimijoiden sopimuksen viimeistely	Syyskuu
Koulutus vapaaehtoistoimijoille. Koulutukseen voi ilmoittautua täältä .	19.10. klo 17:00 – 19:00, Sipoon opistotalossa
(Ryhmä)haastattelut vapaaehtoistoimijoille. Haastattelun jälkeen allekirjoitetaan sopimukset	20.10.-15.11.2026 välillä
Toiminnan käynnistys ja mainostaminen	16.11.2026 alkaen
Mahdollinen koordinoitu tapahtuma kulttuurikavereille ja asiakkaille, jotta toiminta saadaan käynnistettyä Sipoossa.	31.12.2026 mennessä

Kysymykset vammaisneuvostolle

- Miten saadaan asiakkaita vapaaehtoisille kulttuurikavereille?
- Miten tavoitetaan vammaiset, jotka olisivat kiinnostuneita toiminnasta?
- Mitä asioita tulee huomioida vapaaehtoisten rekrytoimisessa / haastatteluissa vammaisten asiakkaiden näkökulmasta?
- Mitä kulttuurielämyksiä erityisesti toivotaan?